

30. 4.
— 14. 5.

Ústava 3. května

V dobách, kdy v Evropě převládal absolutismus, se Polsko-litevská unie odlišovala svým důrazem na občanskou svobodu a participaci. Výsledkem téměř čtyř století evoluce této velké raně novověké republiky byla první moderní ústava v Evropě, schválená 3. května 1791 ve Varšavě.

K 230. výročí této historické události jsme připravili výstavu *Republika dvou národů. Příběh první evropské ústavy*. Ukazuje tento příběh jako významnou součást svébytné identity tohoto regionu, kterou nedokázala narušit ani následující dvě století cizího útlaku. Zároveň je výstava i pozváním na místa, jež jsou s tímto příběhem spjata. Výstava bude k vidění na náměstí Jiřího z Poděbrad v Praze od 30. dubna do 14. května. V médiích se objeví také texty, které tyto historické události přiblíží českým čtenářům.

Praha / náměstí Jiřího z Poděbrad

21. 4.
— 9. 6.

Pasy pro život

Výstava představuje činnost skupiny tvořené polskými diplomaty i židovskými představiteli, jež za druhé světové války ve Švýcarsku vyráběla falešné pasy latinsko-amerických zemí, které měly zachraňovat evropské Židy před holocaustem. Odhaduje se, že těchto „pasů pro život“ bylo vydáno kolem 10 000 a mnohé z nich opravdu dopomohly jejich majitelům k záchraně. Zatím byl zveřejněn seznam čítající přes 3 000 jmen, včetně Židů z Československa.

Výstava se koná v rámci Dnů polské kultury v Brně.

Brno / Knihovna Jiřího Mahena

www.kjm.cz

29. 4.
— 13. 6.

Kuba Kamiński / Šeptuchy

Polský fotograf Kuba Kamiński se opakovaně vrací do polského regionu Podlesí a do Běloruska a fotí zde život a práci místních léčitelů, které si říká „šeptuchy“. Kamiński pracoval řadu let jako válečný fotoreportér a tento cyklus je jedním z jeho nejosobnějších projektů. Za sérii černobílých fotografií, v nichž se mísí reportážní přístup se symbolickými obrazy, obdržel druhou cenu v soutěži The Best of Photojournalism a v polské Grand Press Photo. Kurátorkou výstavy je Marie Iļašenko.

Informace o otevření sledujte na webu galerie.

Praha / Leica Gallery

www.lgp.cz

8. 5.
a 26. 5.

Čteme dětem...

Květen je v Polsku měsícem knihoven a propagace čtenářství, zejména dětského. Na našem facebookovém profilu se proto objeví čtení v češtině určené dětem. Budou si moci poslechnout polské pověsti a pohádky z knihy Petra Motýla *O strašlivém drakovi pod krakovským hradem*. Jako první zazní pověst *Skleněná hora* v podání herce Kajetána Písařovice a herec Jan Szymik přečte pověst *O kohoutkovi a kouzelném hrnků*. Projekt vznikl ve spolupráci s nakladatelstvím Barrister & Principal, ilustrace poskytl výtvarník Bohdan Bobo Lukáš.

www.facebook.com/polskyinstitut

8. 5.
/ 21:50

Majordomus / televizní premiéra

Přímo v den výročí ukončení druhé světové války zařadila Česká televize premiéru filmu režiséra Filipa Bajona *Majordomus*. Dějově široce rozkročený film vypráví prostřednictvím příběhu pruského rodu von Kraussů historii někdejšího polsko-německého pomezí v severním Kašubsku. Hraniční čára vtyčená zde po versailleské mírové konferenci rozdělila nejen zemi, ale i lidi: Němce, Kašuby a Poláky. Scénář zahrnuje období čtyřiceti let a jednou z jeho linií je i milostný vztah kašubského chlapce Mateusza a německé šlechtičny Marity. Snímek však především ukazuje komplikované životní postoje a volby, jimž museli místní lidé čelit.

ČT Art

www.ceskatelevize.cz

10. 5.
— 31. 5.

PL in PLzeň / výstava Nemějte strach!

Putovní výstava *Nemějte strach! Církev a cesta střední Evropy ke svobodě*, jež vznikla ke 100. výročí narození papeže Jana Pavla II. a 30. výročí založení Visegrádské skupiny, tentokrát zakotví u katedrály sv. Bartoloměje v Plzni. Výstava zároveň zahájí nový projekt *PL in PLzeň*, který navazuje na tradiční Polské dny v Plzni a přinese do západoevropské metropole polské akce od jara až do podzimu.

Plzeň / náměstí Republiky

Mrtví básníci žijí / čtete iliteraturu!

V polské sekci portálu *iliteratura.cz* najdete v květnu například česky nikdy nepublikovaný rozhovor s Tadeuszem Różewiczem, který by letos oslavil 100. narozeniny. Nebo básnický dialog Eugeniusze Tkaczyszyna-Dyckého s Norwidem, jehož 200. výročí narození si připomeneme v říjnu. Oživujeme s českými studenty polonistiky polské básníky!

www.iliteratura.cz

15. 5.
— 14. 6.

Polsko: architektura & kultura

Výstava prezentuje nové veřejné stavby pro kulturní účely — muzea, kulturní centra či koncertní sály se špičkovou akustikou, které vyrostly v Polsku v posledních letech. Jsou to budovy, které spojuje nejen kulturní účel, ale jsou také výrazem mimořádné proměny polských měst. Jejich vznik nastolil otázku, jak co nejpřirozeněji začleňovat do městského prostoru moderní architekturu, aniž by narušovala stávající charakter města. Podobnou otázku si kladou i architekti mnoha dalších evropských měst, včetně těch českých.

Připravujeme také online prohlídku výstavy.

Praha / Mariánské náměstí

29. 4.
— 13. 6.

Mezní stav / Environmentální groteska

Dokumentární inscenace o otravě krajiny a řádném hospodáři vytvořená z rozhovorů s entomology, filozofy, včelaři a bojovníky v kůrovcové kauze. Inspirací pro novou hru českých režisérů Barbary Herz a Anny Smékalové se stala sbírka polské básničky Małgorzaty Lebdy *Matečník*, vydaná česky v překladu Bogdana Trojaka.

Reprízy: 1. a 9. června

Praha / Divadlo X10

www.divadlo10.cz

Na skok do Polska / Krkonoše II.

Kvůli protiepidemiologickému zprůsnění na hranicích jsme museli odložit další díl série krátkých průvodců po česko-polském pohraničí, ale v květnu vás opět vezmeme na výlet do oblíbených Krkonoš. Tentokrát navštívíme perlu polské části Krkonoš, městečko Karpacz. Mimo jiné se zde seznámíme s jedinečnou historií dřevěného kostela Wang. Vystoupáme také na nejvyšší vrchol Krkonoš, Sněžku.

<https://instytutpolski.pl/praha/poznejte-polsko/na-skok-do-polska/>

Budoucnost v bublinách / uzávěrka komiksových soutěží

V roce 2021 by polský spisovatel a futurolog Stanisław Lem oslavil 100. narozeniny a před šedesáti lety vyšel jeho kultovní a několikrát zfilmovaný román *Solaris*. Polský institut v Praze proto nyní vyhlašuje otevřenou komiksovou soutěž inspirovanou Lemovým dílem.

Uzávěrka přihlášek: 31. května

Autorské odměny pro nejlepší práce:

1. místo — 15 000 Kč
2. místo — 10 000 Kč
3. místo — 5 000 Kč

Porota: Pavel Kořínek, Tomáš Prokůpek, Štěpánka Jislová a zástupci Polského institutu v Praze

Přihlášení do soutěže a více informací:
program.praga@instytutpolski.pl

Knihovna opět otevřena

Po covidové a inventarizační pauze od 4. května opět otevíráme naši knihovnu. Kromě běžné otevírací doby v úterky, čtvrtky a pátky jsme na čtvrtek 20. května připravili speciální „prodloužený den“, kdy bude knihovna otevřena až do 19:00.